МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 7

Матеріали

Звітної науково-практичної конференції
“Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми”
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2018 р.

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2018 р.

Міжнародної наукової конференції
“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”
м. Київ, МАУП, 7 грудня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 31.10.18)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали. звітн. наук.-практ. конф. "Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми", 29 листопада 2018 р.; IV Всеукр. наук.-практ. конф. "Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції", 14 листопада 2018 р.; Міжнар. наук. конф. "Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку", 7 грудня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2018. — 372 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Кириченко Г. В.
Понятійно-категоріальний апарат у сфері формування іміджу органів державної влади *98*

ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Кислий А. М.
Шляхи підвищення професіоналізму працівників Національної поліції України як чинника ефективної правоохоронної діяльності *102*

Литвиненко В. І., Ношадха Сем
Участь України в міжнародно-правовій системі боротьби з корупцією у сфері спорту *104*

Юлдашев О. Х., Клюєва Є. М.
Адміністративно-правове регулювання водного транспорту України в умовах євроінтеграції *107*

Заросило В. О., Заросило В. В.
Окремі питання захисту прав людини в Україні *109*

Нікітченко В. В.
Проблеми реформування інституту адвокатури України *111*

Філь І. М.
Дискусії захисту дитячої моралі від пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин засобами кримінального права *113*

Медвідь Ф. М.
Реформування публічного адміністрування національної безпеки України: європейський вимір *116*

Бортник В. А.
Механізм підвищення ефективності державного управління *119*

Веклич В. О.
До питання щодо потенціалу використання досвіду давньоримської держави при коригуванні державотворення в Україні *123*

Лісовська Ю. П.
Правові питання евтаназії в сучасній кіберінфраструктурі здоров'я людини та громадянина *126*

Миколаєць В. А.
Типові та зразкові справи як новий інститут адміністративного судочинства *130*

Шашкова-Журавель І. О.
Участь Міжнародної організації праці в системі захисту трудових прав домашніх працівників *133*

Міхатуліна О. М.
Механізм захисту прав споживачів *136*

Мельниченко Я. Б., Медвідь Ф.М., Курчина Т. О., Твердохліб А. І.
Шляхта як історико-культурний феномен *139*

Медвідь Ф. М., Чорна М. Ф., Медвідь А. М.
Політико-правова доктрина Мирослава Поповича *142*

І. М. ФІЛЬ
канд. юрид. наук, Деснянський інститут МАУП

ДИСКУСІЇ ЗАХИСТУ ДИТЯЧОЇ МОРАЛІ ВІД ПРОПАГАНДИ НЕТРАДИЦІЙНИХ СЕКСУАЛЬНИХ ВІДНОСИН ЗАСОБАМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Конституція України проголошує, що сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою (ч. 3 ст. 51). Відповідно до Закону України "Про охорону дитинства" держава має забезпечувати належні умови для виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності, зростання в сімейному оточенні в атмосфері миру, гідності, взаємоповаги, свободи та рівності (ст. 4) [1]. Пріоритетом у правовому регулюванні сімейних відносин є забезпечення кожної дитини сімейним вихованням, можливістю духовного та фізичного розвитку (ч. 2 ст. 1 Сімейного кодексу України) [2].

Упродовж останніх років в Україні поширюється інформація, що спрямована на формування у дітей нетрадиційних сексуальних настанов, їх привабливості, спотворення уявлень про сім'ю, соціальну рівноцінність традиційних і нетрадиційних сексуальних відносин, що є неприйнятним відповідно до положень Закону України "Про захист суспільної моралі" [3], а також для українського народу, що є великим народом "який має самобутню історію і розвинену етнічну культуру, що вирізняє його у всьому світі..." [4, *281*].

Проблеми відповідальності за злочини проти моральності неповнолітніх розглядалися такими науковцями, як В. В. Кузнецов, В. В. Вітвицька, В. В. Дзундза, Л. В. Левицька, А. В. Ландіна, Л. С. Кучанська, С. Г. Киренко та інші. Проте поза увагою вчених-криміналістів залишилося питання захисту дітей від негативного впливу пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин, що становить загрозу їх фізичному, інтелектуальному та морально-психічному стану. Кримінальним кодексом України (КК України) не передбачена така відповідальність у розділі XII "Злочини проти громадського порядку та моральності". Однак на нашу думку, на сучасному етапі розвитку держави дитяча моральність потребує кримінально-правового захисту від пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин.

Насамперед зазначимо, що захист дитячої моралі є конституційним обов'язком держави та складовою захисту національної безпеки України. Зокрема абз. 4 ст. 20 Закону України "Про охорону дитинства" передбачає заборону пропагандування у засобах масової інформації культу насильства і жорстокості, розповсюдження порнографії та інформації, що зневажає людську гідність і завдає шкоди моральному благополуччю дитини [1]. Огляд засобів масової інформації дозволяє стверджувати, що на сьогодні за допомогою мітингів, гей-парадів, телебачення та інтернет-технологій вільно розповсюджується пропаганда нетрадиційних сексуальних відносин серед дітей, яка деформує духовно-етичні цінності українського суспільства. Як справедливо зазначав О. М. Костенко, "люди, які мають розвинену соціальну культуру, мають здатність жити за законами соціальної природи, відокремлюючи, зокрема, добро від зла, справедливість від несправедливості, істину від не істини, красу від

не краси за критерієм природності та протиприродності...” [4, *281*]. Тобто така пропаганда формує відповідні моральні якості, естетичні смаки, що моделюють поведінку підростаючого покоління. Негативна інформація впливає на ціннісні орієнтації особистості і діти, у яких ще недостатньо сформована психіка не можуть відокремити природність від протиприродності.

Також пропаганда нетрадиційних сексуальних відносин є суспільно небезпечною, оскільки негативно впливає на свідомість дитини, її психофізіологічний стан, пробудженні низьких інстинктів і нахилів. Зокрема, ознайомлення дітей з нетрадиційними сексуальними відносинами призводить до того, що дитина свідомо або підсвідомо приймає за норму різні форми пропагандуємих збочень. Нав’язування цінностей гей-спільноти лесбійок, геїв, бісексуалів і трансгендерів (ЛГБТ) викликає ефект навчання і мотивує наслідування, постійна конфронтація дітей з зображеннями гей-спільнот веде до ефекту звикання. При цьому керуючись прикладом пропагандуємої поведінки діти розчаровуються в собі, виникають комплекси, страхи, що ти не такий, як усі, що згодом може перерости в сексуальні фобії. Тобто нав’язування нетрадиційних сексуальних відносин призводить до несприятливих змін у нормальному моральному розвитку дітей, в результаті чого дитина відходить від традиційних моральних цінностей. Отже, нормальний моральний розвиток дітей вимагає захисту засобами кримінального права, що полягає в здійсненні органами державної влади діяльності, спрямованої на кримінально-правову протидію пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин, що завдають шкоду дитячій моралі.

На думку вчених, процес та результат визначення певних видів діянь злочинними і караними є криміналізацією [5, *108*]. Одним зі способів криміналізації, як зазначено в юридичній літературі, є віднесення певних суспільно небезпечних діянь до злочинних шляхом закріплення ознак складів відповідних злочинів у нормах Особливої частини КК (криміналізація за рахунок розширення об’єкта) [6, *191*]. На нашу думку, доцільно у розділі XII “Злочини проти громадського порядку та моральності” КК України передбачити кримінальну відповідальність за пропаганду нетрадиційних сексуальних відносин серед дітей. По-перше, пропаганда нетрадиційних сексуальних відносин – це діяння (дія або бездіяльність) суб’єкта злочину. Така пропаганда може виражатися у активній поведінці (дії), наприклад, проведення мітингів, демонстрацій та інших масових заходів з ЛГБТ, проведення навчальних уроків, тематичних бесід, інтерактивних ігор, виховних годин, факультативів, інших заходів учбового характеру на тему нетрадиційних сексуальних відносин чи донесення до дитини (дітей) як, окремого, так і в межах навчальних закладів таких інформаційних повідомлень. По-друге, пропаганда нетрадиційних сексуальних відносин – це суспільно небезпечне протиправне діяння. Вважаємо, що внаслідок пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин, дитина піддається впливу з боку відповідних джерел інформації, яка завдає шкоду її моралі, а також розвитку дитини та дискредитує соціальний статус сім’ї (відповідно до Модельного закону “Про захист дітей від інформації, що завдає шкоду їх здоров’ю та розвитку”) [7]. По-третє, пропаганда нетрадиційних сексуальних відносин – це умисне діяння. До кримінальної відповідальності можуть притягатися суб’єкти злочину лише за наявності вини (умислу або необережності). Пропаганда нетрадиційних сексуальних відносин характеризується прямим умислом, де винний усвідомлює небезпеку нав’язування дітям думки про нормальність нетрадиційних сексуальних відносин, передбачає, що дитина відходить від традиційних моральних цінностей і бажає настання несприятливих змін у нормальному моральному розвитку дітей. По-четверте, потерпілим від пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин є

дитина, яка не може відокремити природність від протиприродності, відходить від духовних цінностей українського народу.

Отже, виходячи з інтересів дитини, вдосконалення організаційно-правового механізму, спрямованого на унеможливлення пропаганди нетрадиційних сексуальних відносин, на інформаційний простір, вільний від матеріалів, що становлять загрозу дитячій моральності, вважаємо за необхідне обумовити подальше дослідження цієї проблеми.

Джерела

1. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III. Url.: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 (дата звернення: 20.10.2018 р.).
2. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. №2947-III. Url.: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14 (дата звернення: 20.10.2018 р.).
3. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20 листопада 2003 р. №1296-IV. Url.: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1296-15 (дата звернення: 20.10.2018 р.).
4. Костенко О. М. Культура і закон – у протидії злу: монографія. Київ: Атіка, 2008. 352 с.
5. Баранівський В. Ф. Проблема криміналізації та декриміналізації діянь, що посягають на навколишнє природнє середовище. *Юридична наука*. 2015. № 7. С. 99–102.
6. Основания уголовно-правового запрета / Кудрявцев В. Н. и др. М.: Изд-во “Наука”, 1982. 304 с.
7. Модельний закон “Про захист дітей від інформації, що завдає шкоду їх здоров’ю та розвитку”: Міжпарламентська асамблея держав-учасниць СНД від 3 грудня 2009 р. №33–15. Url.: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_m85 (дата звернення: 22.10.2018 р.).